

ΕΤΟΣ 67ον

3 Νοεμβρίου 2019

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 44 (3466)

Η ΜΕΓΑΛΗ ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ

Ένας Ρώσος φιλοσοφών θεολόγος, γράφοντας για τη σχέση της ὀρθοδοξίας με τις αἵρέσεις, χρησιμοποιεῖ τὴν ὄχι τόσο εὐστοχὴ παραβολή: «Ένας μεγάλος τεχνίτης ἀναχώρησε ἀφήνοντας τὴν τέχνη του σὲ τρεῖς μαθητές του. Ὁ μεγαλύτερος ἀκολούθησε πιστὰ ὅ,τι τὸν δίδαξε ὁ δάσκαλος χωρὶς νὰ ἀλλάξει τίποτε. Ἀπὸ τοὺς ἄλλους δύο, ὁ ἓνας ἔκανε προσθήκες, ἐνῶ ὁ ἄλλος ἀφαιρέσεις. Μὲ τὴν ἐπιστροφή του ὁ δάσκαλος, χωρὶς νὰ θυμώσει μὲ κανένα, εἶπε στοὺς μικρότερους: Εὐχαριστήστε τὸν μεγαλύτερο ἀδελφό σας· χωρὶς αὐτὸν δὲν θὰ εἶχε σωθεῖ ἡ ἀλήθεια τῆς τέχνης, πού σας παρέδωσα. Κατόπιν εἶπε στὸν μεγαλύτερο: Εὐχαρίστησε τοὺς μικρότερους ἀδελφούς σου· χωρὶς αὐτοὺς δὲν θὰ εἶχες κατανοήσει τὴν ἀξία τῆς τέχνης πού σου ἐμπιστεύτηκα».

«Ἔσχατον πάντων ὦφθη κάμοι»

Σίγουρα ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἐξέφρασε εὐγνωμοσύνη πρὸς τοὺς αἱρετικούς. Ἐκφράζει μόνο πικρία, πόνο καὶ εὐχὴ γιὰ τὴν ἐπιστροφή τους. Πικρία καὶ πόνο ἐκφράζει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἰδιαίτερα στὴν πρὸς Γαλιάτας ἐπιστολή του, γιὰ τοὺς πλανηθέντες ἰουδαϊζόντες ψευδαδέλφους· καὶ ὄχι μόνο δὲν τοὺς θεωρεῖ χρήσιμους γιὰ τὴν ἀνάδειξη τῆς ἀξίας τῆς ἀλήθειας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀναθεματίζει ἀποκόποντάς τους ἀπὸ τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τὴν Ἐκκλησία του. Ἀπόλυτα τὸν δικαιολογεῖ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, λέγοντας ὅτι «αὐτοὺς πού διαστρέφει καὶ στό ἐλάχιστο τὴν ὑγίη πίστη, καταστρέφει τὰ πάντα καὶ ἐκπίπτει σὲ χειρότερη κατάσταση ἀπὸ ἐκείνη πού βρισκόταν πρὶν νὰ πιστέψει».

Ἡ ὑγίης πίστη –ξεκαθαρίζει στό σημερινὸ ἀνάγνωσμα ὁ Παῦλος– δὲν εἶναι κάποια ἀνθρώπινη ἐπινόηση. Καὶ ἐκεῖνος, καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀπόστολοι, οὐτε τὴν παρέλαβαν οὔτε τὴν διδάχθηκαν ἀπὸ ἄνθρωπο· τοὺς τὴν ἀποκάλυψε ὁ ἴδιος ὁ Χριστός. Ἐκεῖνοι βέβαια εἶχαν ἐτοιμασεῖ ἀπὸ τὸν Τίμιο Πρόδρομο καὶ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Γαλ. α' 11-19)

Τό κήρυγμα τοῦ εὐαγγελίου

Ἀδελφοί, γνωρίζω δὲ ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδίδαχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ προέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατριῶν μου παραδόσεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἰστορήσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον, εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.

εἶχαν γίνει ἀρκετὰ καθαρὰ κάτοπτρα, δεκτικὰ καὶ μεταδοτικὰ τοῦ Φωτὸς τοῦ Χριστοῦ. Αὐτὸς ὅμως ὁ «καθ' ὑπερβολὴν διώκτης» τῆς Ἐκκλησίας, πού ἤθελε κατὰ τὸν ἅγιο Θεοφύλακτο «νά τὴν κατασκάψει καὶ νά τὴν ἀφανίσει», πῶς μετεστράφη σὲ μιά στιγμή στό πιό φωτεινὸ «σκεῦος ἐκλογῆς»; Ὑπάρχει ἐκκωφαντικότερη μαρτυρία ὅτι τοῦ ἀποκαλύφθηκε ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς ἀπὸ τὴν ἀπότομη μεταστροφή του; « Ἄν αὐτὸς πού τοῦ ἀποκαλύφθηκε δέν ἦταν ὁ Χριστὸς, δέν θά ἄλλοζε ἀμέσως ὁ Παῦλος», λέει ὁ Χρυσορρήμων· «ἐκεῖνοι πού διδάσκονται ἀπὸ ἀνθρώπους, ὅταν εἶναι φανατικοὶ στά ἀντίθετα, χρειάζονται χρόνο καὶ προσπάθεια γιὰ νά πειθοῦν. Ἐκεῖνος ὅμως πού πίστεψε χωρὶς χρονοτριβὴ στόν Χριστό, ἐνῶ βρισκόταν στό ἀποκορύφωμα τῆς ἀντίχριστης μανίας του, εἶναι ὀλοφάνερο ὅτι ἀξιώθηκε θεϊκῆς ὁράσεως καὶ διδασκαλίας».

Ἄξιος τῆς κλήσεως

Ὁ Παῦλος, προσπαθώντας νά ἐξηγήσει τὴν «σκανδαλώδη» εὐνοια τοῦ Θεοῦ, λέει ὅτι Ἐκεῖνος τὸν προεπέλεξε καὶ τὸν ξεχώρισε «ἐκ κοιλίας μητρός του». Τό ὅτι ὅμως ὁ Θεὸς τὸν ξεχώρισε πρὶν γεννηθεῖ γιὰ ἓνα τόσο ὑψηλὸ ἔργο, δέν ἔχει σχέση μέ κάποια προσωποληψία τοῦ Θεοῦ. Σύμφωνα μέ ἐκκλησιαστικὸ ἐρμηνευτὴ, «ὁ Θεὸς τὸν ἀφώρισε κατὰ πρόγνωσιν τοῦ ἄξιον αὐτὸν εἶναι»· ἀπλῶς προέβλεψε, δηλαδή, ὅτι θά γινόταν ἄξιος γιὰ μιά τέτοια κλήση καὶ θά ἀνταποκρινόταν μέ ὅλες του τίς δυνάμεις σὲ αὐτήν· γι' αὐτὸ καὶ τὸν κάλεσε μέ ἓνα τέτοιο συγκλονιστικὸ τρόπο. Δέν «προορίζει», λοιπόν, ὁ Θεός· ἀπλῶς «προγνωρίζει» καὶ ἀνταμείβει τοῦ καθενὸς τὴν προθυμία καὶ τὸν ζῆλο. Καὶ ὁ Παῦλος εἶχε πύρινο ζῆλο καὶ μεγάλη θυσιαστικὴ διάθεση· τά χρ-

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, οἷος κάνω γνωστόν, ὅτι τό εὐαγγέλιον, τό ὁποῖον ἐκρῆυχθηκε ἀπό ἐμέ, δέν εἶναι ἀνθρώπινον, διότι οὔτε τό ἐπῆρα οὔτε τό ἐδιδάχθηκα ἀπό ἀνθρώπου ἀλλά δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἔχετε ἀκούσει, βέβαια, τήν ἄλλοτε διαγωγὴν μου εἰς τόν Ἰουδαϊσμόν, ὅτι δηλαδή ὑπερβολικά κατεδίωκα τήν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καί τήν πολεμοῦσα. Καί εἶχα μεγαλύτερες προόδους εἰς τόν Ἰουδαϊσμόν ἀπό πολλούς συνομπλικούς συμπατριώτας μου, μέ τόν ὑπερβολικόν ζῆλον πού ἔδειχνα διά τās πατρικάς μου παραδόσεις. Ὅταν ὅμως εὐδόκησε ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος μέ ξεχώρισε ἀπό τήν κοιλιὰ τῆς μητέρας μου καί μέ ἐκάλεσε διά τῆς χάριτός του, νά ἀποκαλύψῃ μέσα μου τόν Υἱόν του, διά νά κηρύττω αὐτόν εἰς τὰ ἔθνη, ἀμέσως δέν συμβουλευθήκα ἀνθρώπους, οὔτε ἀνέβηκα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα πρὸς ἐκείνους πού ἦσαν ἀπόστολοι πρῖν ἀπό ἐμέ, ἀλλ' ἔφυγα εἰς τήν Ἀραβίαν καί πάλιν ἐπέστρεψα εἰς τήν Δαμασκόν. Ἐπειτα, ὕστερα ἀπό τρία χρόνια, ἀνέβηκα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα διά νά γνωρίσω τόν Πέτρον καί ἔμεινα κοντά του δέκα πέντε ἡμέρας. Ἄλλον ἀπό τοὺς ἀποστόλους δέν εἶδα παρά τόν Ἰάκωβον, τόν ἀδελφόν τοῦ Κυρίου.

(Ἐκ τῆς μεταφράσεως τῆς Καινῆς Διαθήκης τῶν ἀειμνήστων καθηγ. Β. Βέλλα, Ἀρχιμ. Εὐ. Ἀντωνιάδου, Ἀμ. Ἀθιβιζάτου, Γερ. Κονιδάρη, Ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

σιμοποιοῦσε ὅμως καί τὰ δύο σέ πληνεμένη κατεύθυνση. Ἀλλῆ ὅταν ὁ Χριστός τοῦ ἔδειξε τήν ἀλήθεια, τὰ διέθεσε πολίηλαπλισασμένα στήν ὑπηρεσία τοῦ Εὐαγγελίου του, μέ ἀποτέλεσμα νά γίνῃ ὁ «ἐν κόποις καί φυλακαῖς περισσοτέρως... καί ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως» Ἀπόστολος.

Ὁ ἴδιος, βέβαια, ὁ Παῦλος ὄλα αὐτά τὰ θεωρεῖ καρπὸ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ καί ὄχι τῆς δικῆς του ἀξίας. Μέ τό στόμα, μάλιστα, τοῦ ἑρμηνευτῆ του ἀγίου Ἰωάννη ἴδρι: «Γι' αὐτό ἐλεήθηκα ἐγώ, γιά νά μὴν ἀπεληπισθεῖ κανένας, ἀφοῦ ἐγώ, ὁ χειρότερος ἀπό ὄλλους, ἀπήλαυσα τόσους φιλιανθρωπίας ἀπό τόν Θεό». «Εἶδες ταπεινοφροσύνης ὑπερβολήν;» ρωτᾷ ἐκκληκτος ὁ ἅγιος· καί συμπληρῶνει ὅτι ἕνα τόσο ταπεινὸ φρόνημα τό πρόβαλλε ὁ ἅγιος «ἐνθα οὐκ ἐβλήπατε τό Εὐαγγέλιον». Ὅταν ὅμως οἱ ψευδαπόστολοι ἀμφισβητοῦσαν τό ἀποστολικὸ του ἀξίωμα, ἀναγκαζόταν δικαιολογημένα νά καυχᾶται γιά τίς θεοπίτις καί γιά τοὺς ὑπέρ τοῦ Χριστοῦ κόπους του.

Ἐργάτης τῆς ταπεινοφροσύνης

Σέ καμία, πάντως, περίπτωση δέν ἀποτελεῖ κατακριτέα ἔπαρση ἡ ὁμολογία του ὅτι, προκειμένου νά κηρύττει τό Εὐαγγέλιο, δέν συμβουλεύθηκε κανένα ἄνθρωπο, οὔτε πῆγε στὰ Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρό αὐτοῦ ἀποστόλους. Θά ἦταν ἀτοπο, αὐτός πού διδάχθηκε ἀπό τόν ἴδιο τόν Θεό, νά συμβουλεύεται γιά τὰ θεοδίδακτα πράγματα τοὺς ἀνθρώπους. Ἐξάλλου ὁ ἴδιος ἀπό τήν ἀρχὴ εἶχε τή σωστή γνώμη, πού ὕστερα τήν ἐπικύρωσαν καί οἱ ἄλλοι Ἀπόστολοι,

3 Νοεμβρίου 2019: ΚΥΡΙΑΚΗ Ε΄ ΛΟΥΚΑ

Ἄκεψιμᾶ, Ἰωσήφ, Ἀειθαλᾶ μαρτύρων (δ΄ αἰ.). Ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου. Γεωργίου νέου ἱερομάρτυρος τοῦ Νεαπολίτου († 1797).

Ἦχος: γ΄ – Ἐωθινόν: Θ΄ – Ἀπόστολος: Γαλ. α΄ 11-19 – Εὐαγγέλιον: Λκ. ις΄ 19-31.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 10 Νοεμβρίου, Η΄ Λουκᾶ.

Ἀπόστολος: Γαλ. β΄ 16-20 – Εὐαγγέλιον: Λκ. ι΄ 25-37.

σχετικά μέ τή μή ἀναγκαιότητα τῆς περιτομῆς τῶν χριστιανῶν, δηλαδή τῆς βασικῆς πλάνης τοῦ «ἐτέρου εὐαγγελίου» τῶν ἰουδαϊζόντων.

Μετά ἀπό αὐτά, «πῶς νά μή τόν προσέξει τόν Παῦλο ὁ Θεός;» ἀναρωτιέται καί ἓνας σύγχρονος ἀπολογητής τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἴσως γι΄ αὐτό καί ὁ πρῶν διώκτης Σαῦλος ἔγραψε ἀργότερα στοὺς Κορινθίους ὅτι «αὐτοί πού ἀγαποῦν τόν Θεό», ὄχι μόνο θά τόν γνωρίσουν, ἀλλῆ καὶ Αὐτός «τοὺς ἔχει ἤδη γνωρίσει» καί ἀναγνωρίσει ὡς δικούς του (Α΄ Κορ. 8,3).

Ἄρχιμ. Β. Λ.

Ἐπειαικὴ ἐπιστημονικὴ δίτομη ἔκδοσις
γιὰ τὴ συμπλήρωσις ἑκατὸ ἐτῶν ἀπὸ τὴν κοίμησίν του

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Ἡ Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἡ Ἱερά Μητροπολις Ἰδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης ἔχουν τὴν ἐξαιρετικὴ τιμὴ νά Σᾶς προσκαλέσουν στὴν ἐκδήλωσις παρουσίας τῆς Δίτομης ἱστορικῆς μελέτης (στὴν ἑλληνικὴ καί τὴν ἀγγλικὴ) «**Ὁ Ἅγιος Νεκτᾶριος Κεφαλᾶς, Μητροπολίτης Πενταπόλεως**», ἐκδόσεων τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, πού θά πραγματοποιηθεῖ τὴν Τετάρτη 6 Νοεμβρίου 2019, ὥρα 18.00, στὸ Ἀμφιθέατρο τῆς Ἀμερικανικῆς Σχολῆς Κλασσικῶν Σπουδῶν στὴν Ἀθήνα (στον χῶρο τῆς Γενναδείου Βιβλιοθήκης, εἴσοδος ἀπὸ τὴν ὁδὸ Ἀναπήρων Πολέμου, ἀρ. 9).

† Ὁ Φαναρίου Ἀγαθάγγελος

† Ὁ Ἰδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης Ἐφραίμ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τὸ κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου) Ἀθήνα. Προηγεῖται ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἐσπερινοῦ.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἔβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδόσις - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξις, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωσις, τηλ. 210.7272.388. Ὑπὸ τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τὸν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr